

รายงานผลการทำโครงการโดยใช้กระบวนการสืบเสาะของเด็กปฐมวัย
ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย

เรื่อง

"ธรรมชาติ สร้างสรรค์"

ประจำปีการศึกษา 2566

โรงเรียนนิคมสงเคราะห์ ๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

โรงเรียนนิคมสงเคราะห์ ๒ ได้จัดทำโครงการ เรื่อง ธรรมชาติสร้างสรรค์ ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย เนื่องจากเด็กได้ศึกษานอกห้องเรียน โดยการสำรวจค้นหาสีสนัต่างๆ ภายในโรงเรียน เรื่องสีที่มีอยู่ตามธรรมชาติและสีที่มนุษย์สร้างขึ้น จากการจัดประสบการณ์ดังกล่าว เด็กต่างพากันให้ความสนใจ ตื่นเต้นกับการสำรวจนี้เป็นอย่างมาก และตั้งคำถามมากมาย เช่น ถ้าเราอยากทำสีขึ้นมาใช้เอง โดยไม่ต้องซื้อเราจะทำได้ไหมจึงทำให้เกิดจุดเริ่มต้นของโครงการ ซึ่งโครงการนี้เป็นการจัดประสบการณ์ตามสภาพจริง เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ในสิ่งที่เด็กสนใจ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการสังเกตและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล อีกทั้งยังพัฒนาความสามารถในการใช้คำถามหรือวิธีการหาคำตอบด้วยวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมกับวัย โดยให้เด็กเป็นผู้กระทำในสิ่งที่ต้องการศึกษาด้วยตนเอง รูปแบบการจัดกิจกรรมมีทั้งกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมรายบุคคล

โรงเรียนนิคมสงเคราะห์ ๒ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า โครงการเรื่อง ธรรมชาติสร้างสรรค์ ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ประจำปีการศึกษา 2566 จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยต่อไป

โรงเรียนนิคมสงเคราะห์ ๒

ผู้จัดทำ

สารบัญ

หน้า

ที่มาของโครงการ	1
คำถามที่ 1 สีธรรมชาติได้มาจากพืชอะไรบ้าง ?	3
ชั้นที่ 1 ตั้งคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ	3
ชั้นที่ 2 รวบรวมความคิดและข้อสันนิษฐาน	3
ชั้นที่ 3 ทดสอบและปฏิบัติการสืบเสาะ	4
ชั้นที่ 4 สังเกตและบรรยาย	5
ชั้นที่ 5 บันทึกข้อมูล	8
ชั้นที่ 6 สรุปและอภิปรายผล	8
ผลการพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย	9
คำถามที่ 2 เรามีวิธีนำสีจากพืชอื่นๆ ออกมาใช้ได้อย่างไร ?	11
ชั้นที่ 1 ตั้งคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ	11
ชั้นที่ 2 รวบรวมความคิดและข้อสันนิษฐาน	12
ชั้นที่ 3 ทดสอบและปฏิบัติการสืบเสาะ	13
ชั้นที่ 4 สังเกตและบรรยาย	14
ชั้นที่ 5 บันทึกข้อมูล	17
ชั้นที่ 6 สรุปและอภิปรายผล	19
ผลการพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย	17
คำถามที่ 3 สีที่ได้มาจากพืชธรรมชาติอื่นๆ นำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง ?	21
ชั้นที่ 1 ตั้งคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ	21
ชั้นที่ 2 รวบรวมความคิดและข้อสันนิษฐาน	21
ชั้นที่ 3 ทดสอบและปฏิบัติการสืบเสาะ	22
ชั้นที่ 4 สังเกตและบรรยาย	25
ชั้นที่ 5 บันทึกข้อมูล	26
ชั้นที่ 6 สรุปและอภิปรายผล	26
ผลการพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย	27
การจัดนิทรรศการสรุปโครงการ เรื่อง ธรรมชาติสร้างสรรค์	29
ภาคผนวก	
รายชื่อเด็กที่เข้าร่วมโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย	31

ชื่อโครงการ	ธรรมชาติสร้างสรรค์
ผู้จัดทำโครงการ	นักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนนิคมสงเคราะห์ ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
ครูที่ปรึกษา	นางสาวผกาวัลย์ กุหลาบเพชร
ระยะเวลาในการจัดทำ	3 สัปดาห์

ที่มาของโครงการ

จากการเรียนในหน่วยโลกสวยด้วยสีสนั เด็กๆ ได้ศึกษานอกห้องเรียน โดยการสำรวจค้นหาสีสนัต่างๆ ภายในโรงเรียน เรื่องสีที่มีอยู่ตามธรรมชาติและสีที่มนุษย์สร้างขึ้น เด็กๆ ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับคุณครู และเพื่อนๆ และในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ของหน่วยนี้ เด็กๆ เรียนรู้ว่าสีมี 2 ประเภทคือ สีสังเคราะห์ เป็นสีที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น สีเทียน สีไม้ สีน้ำ เป็นต้น กับสีธรรมชาติ ซึ่งได้มาจากพืช ต้นไม้ ดอกไม้ต่างๆ เด็กจึงเกิดความสงสัยว่า ถ้าเราอยากทำสีขึ้นมาใช้เอง โดยไม่ต้องซื้อเราจะทำได้ไหม ? จึงทำให้เกิดจุดเริ่มต้นของโครงการ

เมื่อเด็กเกิดความสงสัยเกี่ยวกับการทำสีขึ้นมาเองใช้เอง คุณครูจึงใช้คำถามกระตุ้นว่า

ครู : เด็กๆ คิดว่า “เราสามารถทำสีขึ้นมาใช้เองได้หรือไม่”

น้องมีน : น่าจะได้นะคะครู

น้องแม็กซ์ : ไม่ได้ครับ

น้องฟ้าใส : น่าจะได้นะคะ ยายหนูเคยเอาดอกอัญชันมาต้มน้ำให้กิน น้ำอัญชันมีสีน้ำเงินออกม่วงๆ ค่ะ

น้องสพาย (ใหญ่) : ใช่ค่ะ ย่าหนูก็เคยเอาใบเตยมาต้มน้ำ ให้หนูกิน น้ำมันมีสีเขียวค่ะ

ครู : เด็ก ๆ มีข้อสงสัยหรือมีคำถามที่อยากรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับเรื่องสีที่ทำขึ้นมาเองอีกไหมคะ

น้องข้าวแกง : เรามาลองทำสีจากพืชเหมือนตอนเราออกไปสำรวจนอกห้องเรียนกันไหมคะ

น้องนาเดียร์ : สีธรรมชาติได้มาจาก พืชอะไรบ้างคะ

น้องดอม : เรามีวิธีนำสีจากพืช มาใช้ได้อย่างไรครับ

น้องข้าวแกง : สีที่ได้มาจากธรรมชาติอื่นๆ นำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้างคะ

คุณครู: เป็นเรื่องที่น่าสนใจมากเลยคะ เรามาช่วยกันหาคำตอบกันนะคะ

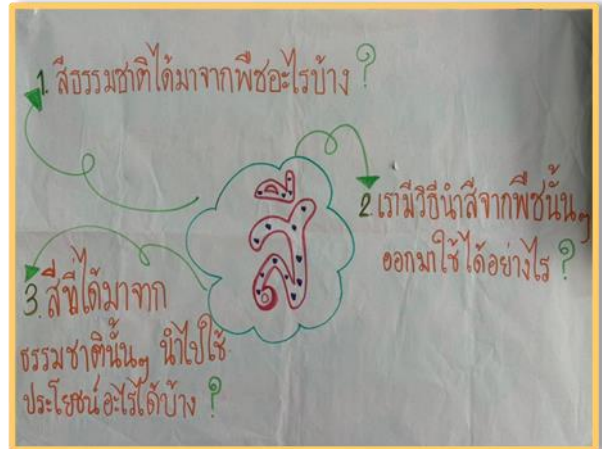
จากนั้นครูจดคำถามที่เด็กอยากรู้ลงในกระดานปฐพี

รูปภาพกิจกรรมที่มาของโครงการ

ตั้งคำถามที่อยากรู้

สรุปคำถามที่เด็กอยากรู้

คำถามที่ 1

สีธรรมชาติได้มาจาก พืชอะไรบ้าง ?

ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ

จากการสนทนา ทำให้ได้คำถามที่เด็กอยากรู้ 3 คำถาม ดังนี้

คำถามที่ 1 สีจากธรรมชาติ ได้มาจากพืชอะไรบ้าง ?

คำถามที่ 2 เรามีวิธีนำสีจากพืชอื่นๆ ออกมาใช้ได้อย่างไร ?

คำถามที่ 3 สีที่ได้มาจากพืชธรรมชาติอื่นๆ นำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง ?

จากคำถามที่เด็กอยากรู้ 3 คำถาม เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงคำถามที่เด็กอยากรู้มากที่สุด เพื่อค้นหาคำตอบ ซึ่งเด็กส่วนมากเห็นตรงกันว่า อยากหาคำตอบ “ **คำถามที่ 1 เรื่อง** สีจากธรรมชาติ ได้มาจากพืชอะไรบ้าง ? ”

จุดประสงค์

เพื่อศึกษาค้นหาคำตอบว่า สีจากธรรมชาติ ได้มาจากพืชอะไรบ้าง ?

ขั้นที่ 2 รวบรวมความคิดและข้อสันนิษฐาน

เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงความรู้เดิมเรื่องสีจากธรรมชาติ และคาดคะเน เกี่ยวกับพืชชนิดใดที่มีสีต่างๆ โดยให้เด็กๆ ช่วยกันแสดงความคิดเห็น และครูคอยจดชื่อพืชลงในกระดาน

คุณครู : ใครรู้จัก หรือที่บ้านใครปลูกพืชที่มีสีต่างๆ บ้างคะ

น้องต้นกล้า : บ้านผมมีใบเตยเต็มเลยครับ

น้องมีน : บ้านหนูก็มีใบเตยคะ

น้องสพาย (ใหญ่) : หนูเคยตีมน้ำใบเตยคะ น้ำมันมีสีเขียวคะ

น้องดอม : บ้านผมมีขมิ้นครับ ผมเคยเห็นพ่อเอาเช็ดน้ำไก่ ตัวไก่เป็นสีเหลืองเลยครับ

น้องฟ้าใส : บ้านหนูมีดอกอัญชันคะ

น้องข้าวแกง : หนูเห็นดอกสีเหลืองๆ อยู่หน้าห้อง ผอ. เต็มต้นเลยคะ

น้องนิตา : หน้า รร.ของเราก็มียอดอกเฟื่องฟ้าคะ ดอกเฟื่องฟ้าสีชมพู

น้องสพาย (เล็ก) : ดอกเฟื่องฟ้าสีชมพูคะ

ขั้นที่ 3 ทดสอบและปฏิบัติการสืบเสาะ

ครูสนทนากับเด็ก โดยใช้คำถามกระตุ้นว่า เราจะรู้ได้อย่างไรคะ ว่า “สีจากธรรมชาติ ได้มาจากพืชอะไรบ้าง?”
เด็กและครูร่วมกันสนทนาถึงวิธีการหาคำตอบว่ามีวิธีการอย่างไร

คุณครู : เด็กๆ ช่วยกันคิดซิคะ ว่าเราจะมึวิธีการหาคำตอบอย่างไร ว่าสีจากธรรมชาติ ได้มาจากพืชอะไรบ้าง ?

น้องข้าวแกง : หนูจะกลับบ้านไปถามตากับยายคะ

น้องแก้ว : ผมก็จะกลับไปถามย่าครับ

น้องมีน : หนูก็จะกลับไปถามแม่คะ

เด็กทุกคน : หนูด้วยคะ/ผมด้วยครับ

น้องอ้นปิ่น : เรากออกไปสำรวจรอบๆ โรงเรียนเหมือนเดิมได้ไหมคะ

น้องต้นกล้า : ผมอยากไปสำรวจอีกครับ

น้องเมล : หาในโทรศัพท์ของคุณครูคะ

น้องดอม : เราหาในอินเทอร์เน็ตได้ไหมครับ เพราะห้องเรามีคอมพิวเตอร์

เด็กทุกคน : ใช่คะ/ใช่ครับ

เด็กและคุณครูร่วมกันสรุปวิธีการหาคำตอบดังนี้

1. สอบถามผู้ปกครอง
2. การสำรวจ
3. ศึกษา ค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต

เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับ วิธีการบันทึกผลและนำเสนอผลงานว่าจะทำอย่างไร

น้องมิคซ์ : นำพืชที่เราเก็บมาให้เพื่อนดู และออกมาเล่าหน้าห้องให้คุณครูจดชื่อใส่กระดาขครับ

น้องอ้น : บันทึกลงแบบสำรวจ แล้วระบายสีให้สวยงามคะ

น้องข้าวแกง : โฉว์ผลงานที่มุมผลงานหน้าห้องคะ

เด็กและคุณครูร่วมกันสรุปวิธีการบันทึกผลและนำเสนอผลงานว่าจะทำอย่างไร

1. นำพืชที่เราเตรียมมาให้เพื่อนดู และออกมาเล่าหน้าห้อง ให้คุณครูจดบันทึก
2. บันทึกลงแบบสำรวจ แล้วระบายสีให้สวยงาม
3. นำผลงานไปโชว์ที่ มุมผลงานหน้าห้อง

รวบรวมความคิด และคาดคะเนคำตอบ

ดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบ

ดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบ

สรุปวิธีการหาคำตอบ การบันทึกผลและนำเสนองาน

ขั้นที่ 4 สังเกตและบรรยาย

หลังจากเด็กๆ ได้สืบค้นข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ แล้ว เด็กๆ นำพืชที่ช่วยกันเตรียมมา เอามาให้เพื่อนดู ออกมาเล่าให้เพื่อนๆ ฟัง โดยครูและเด็กร่วมกันสังเกตและสนทนาซักถามเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะของพืชที่เด็กเตรียมมา พร้อมกับเปรียบเทียบรูปร่าง ลักษณะของพืช ว่ามีความแตกต่างหรือเหมือนกันอย่างไร ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยครูเป็นผู้จดบันทึก

น้องอันปัน : ใบเตย ใบมันเป็นสีเขียวยาวๆ มีกลิ่นหอมค่ะ

น้องสพาย (ใหญ่) : ใบของใบเตยมันแหลมด้วยค่ะ

น้องปลื้ม : ขมิ้นข้างนอกมันสีน้ำตาล แต่ข้างในมันสีเหลืองครับ

น้องแม็กซ์ : ขมิ้นกลิ้งเหมือนจิ้งจิ้งจอกครับ

เด็กทุกคน : ใช่ค่ะ/ใช่ครับ

น้องนิตา : ดอกอัญชันมีกลีบสีม่วงค่ะ

น้องสพาย (เล็ก) : ดอกอัญชันมีสีขาวนิดนึงค่ะ

น้องเมลด : ดอกเฟื่องฟ้าสีชมพู สวยมากเลยค่ะ

น้องนิตา : ดอกบานบุรีสีเหลือง กลีบบางๆ เหมือนดอกเฟื่องฟ้าเลยค่ะ

น้องดอม : ดอกอัญชันก็กลีบบางๆ ครับครู

เด็กทุกคน : จริงด้วย

จากการสืบค้นข้อมูลด้วยวิธีการต่างๆ แล้ว พืชที่เด็กๆ นำมามีทั้งหมด 5 ชนิด ได้แก่ ใบเตย ขมิ้นชัน ดอกเฟื่องฟ้า ดอกอัญชัน และดอกบานบุรี ซึ่งพืชทั้ง 5 ชนิดนี้เด็กๆ คิดว่า สามารถให้สี และนำมาทำสีไว้ใช้เองได้

การสังเกต และบรรยาย

การสังเกต และบรรยาย

การสังเกต และบรรยาย

การสังเกต และบรรยาย

ขั้นที่ 5 บันทึกข้อมูล

เด็กสรุปผลการสำรวจพืชธรรมชาติที่ให้สีต่างๆ และออกมานำเสนอผลงานของตนเองหน้าห้อง จากนั้นนำผลงานไปโชว์ที่มุมผลงานหน้าห้องเรียน

การบันทึกผล และนำเสนองาน

ขั้นที่ 6 สรุปและอภิปรายผล

เด็กและครูสนทนาร่วมกันถึงคำถามที่เด็กอยากรู้ว่า “สีจากธรรมชาติ ได้มาจากพืชอะไรบ้าง ?” และร่วมกันสนทนาถึงคำตอบที่ได้จากการการศึกษาค้นคว้า นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ซึ่งเด็กๆ สรุปว่า พืช 5 ชนิด ได้แก่ ใบเตย ขมิ้นชัน ดอกเฟื่องฟ้า ดอกอัญชัน และดอกบานบุรี สามารถให้สี และนำมาทำสีไว้ใช้เองได้

การสรุปและอภิปรายผล

ผลการพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย

1. ผลการพัฒนาความสามารถพื้นฐาน 4 ด้าน ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย

1.1 ด้านการเรียนรู้

- เด็กรู้จักตั้งคำถาม ชักถามในสิ่งที่ตนเองสงสัย
- เด็กสามารถบอก เล่า วิธีการหาคำตอบได้
- เด็กได้เรียนรู้ผลที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้า ทดลองได้
- เด็กได้เรียนรู้พืชธรรมชาติที่ให้สีต่างๆ ได้

1.2 ด้านภาษา

- เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาจากการสนทนา การชักถาม และการแสดงความคิดเห็น
- เด็กมีทักษะด้านภาษา จากการเล่า พูด บรรยาย สิ่งที่น่าสนใจ
- เด็กได้พูดนำเสนอข้อมูลที่ค้นพบด้วยตนเอง

1.3 ด้านสังคม

- เด็กสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเอง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
- เด็กกล้าแสดงออก โดยการแสดงความคิดเห็น
- เด็กสามารถเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดีได้
- เด็กมีส่วนร่วมรับผิดชอบงานที่ตนเองได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่
- เด็กสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้

1.4 ด้านการเคลื่อนไหว

- เด็กสามารถเคลื่อนไหว หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว
- เด็กสามารถใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การหยิบจับ สัมผัส เป็นต้น

2. ผลการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

2.1 ทักษะการสังเกต

- สามารถบอกลักษณะรูปร่าง ลักษณะ สี ของพืชได้

2.2 ทักษะการวัด

- เด็กสามารถบอกขนาดของพืชแต่ละชนิดได้

2.3 ทักษะการจำแนกประเภท

- เด็กสามารถจำแนกประเภทของพืชได้
- เด็กสามารถเปรียบเทียบรูปร่างลักษณะ สี ความแตกต่างกัน และความเหมือนกันของพืชได้

2.4 ทักษะการคำนวณ

- เด็กสามารถเปรียบเทียบสิ่งที่คาดคะเนกับผลการศึกษาค้นคว้า การสำรวจได้

2.5 ทักษะการพยากรณ์หรือการคาดคะเนคำตอบ

- เด็กสามารถคาดคะเนคำตอบเกี่ยวกับพืชที่ให้สีธรรมชาติได้

2.6 การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับสเปส และ สเปสกับเวลา

- เด็กสามารถคาดคะเนคำตอบที่จะเกิดขึ้นก่อนการศึกษาค้นคว้า การสำรวจได้
- เด็กสามารถตั้งสมมติฐานได้
- เด็กมีทักษะการลงความเห็นจากข้อมูล และทักษะการตีความหมายจากข้อมูล

2.7 ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล

- เด็กสามารถบอกเหตุผลสิ่งที่ตัวเองคิด และสรุปผลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า การสำรวจได้ พร้อมยกตัวอย่างจากประสบการณ์เดิม
- เด็กสามารถบันทึกผลการสำรวจพืชธรรมชาติที่ให้สีต่างๆ ได้
- เด็กสามารถนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า การสำรวจให้ผู้อื่นเข้าใจได้

2.8 ทักษะการลงความคิดเห็นจากข้อมูล

- เด็กสามารถบอก เล่าเรื่องราว วาดภาพ และออกมาสรุปให้เพื่อนๆ ฟังได้
- เด็กสามารถบอกชื่อพืชธรรมชาติที่ให้สีต่างๆ ได้

คำถามที่ 2

เรามีวิธีนำสีจากพืชอื่นๆ ออกมาใช้ได้อย่างไร ?

ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ

จากการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีการต่างๆ ว่า “สีจากธรรมชาติ ได้มาจากพืชอะไรบ้าง?” ที่ผ่านมา เด็กๆ ยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับวิธีนำสีจากพืชอื่นๆ จะนำออกมาใช้ได้อย่างไร ?

จุดประสงค์

เพื่อให้เด็กๆ ได้เรียนรู้วิธีการสกัดสีจากพืชธรรมชาติ

ตั้งคำถามที่อยากรู้

ขั้นที่ 2 รวบรวมความคิดและข้อสันนิษฐาน

เด็กและครูร่วมกันสนทนา โดยคุณครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กเล่าประสบการณ์เดิมที่เคยเห็นสีต่างๆ ทั้งสีธรรมชาติและสีสังเคราะห์

คุณครู : เด็กๆ รู้จักสีอะไรบ้างคะ

น้องมิกซ์ : สีแดงครับ

น้องแก้ว : สีม่วงครับ

น้องสพาย (ใหญ่) : สีส้มค่ะ

น้องนิตา : สีชมพูค่ะ

น้องฟ้าใส : สีฟ้าค่ะ

น้องข้าวแกง : สีเขียวค่ะ

น้องเมล : สีน้ำตาลค่ะ

เด็กและครูร่วมกันสนทนา และคาดคะเน เกี่ยวกับเรามีวิธีนำสีจากพืชธรรมชาติ ทั้ง 5 ชนิด ได้แก่ ใบเตย
ขมิ้นชัน ดอกเฟื่องฟ้า ดอกอัญชัน และดอกบานบุรี ออกมาใช้ โดยครูให้เด็กๆ ช่วยกันคิดออกแบบการทดลอง

คุณครู : เราจะออกแบบวิธีการนำสีจากพืชออกมาใช้ได้อย่างไร

น้องดอม : ทูบครึ่งครู

น้องฟ้าใส : เอาไปแช่น้ำแล้วขยำๆ ค่ะ

น้องสพาย (ใหญ่) : เอาไปต้มค่ะ เพราะหนูเคยเห็นยายเอาใบเตยไปต้ม น้ำใบเตยมีเขียวค่ะ

น้องต้นกล้า : ดอกอัญชันก็เอาไปต้มได้ครึ่งครู

น้องมิน : เอาไปปั่นค่ะ

น้องแก้ว : เอาไปตำครึ่ง ตำให้ละเอียด แล้วเติมน้ำ ผมคิดว่าสีมันน่าจะออกมาครึ่ง

ครูถามเด็กๆ ว่าจะทုပ်อย่างไร

เด็กๆ บอกว่า นำพืช เช่น ขมิ้นชันมาวางใส่ผ้าขาว แล้วก็เอาสากทုပ် ทုပ်เสร็จแล้วนำไปใส่ในกะละมัง
เทน้ำเปล่าลงไป แล้วคนๆ จนเข้ากัน

ครูถามเด็กๆ ว่าจะต้มอย่างไร

เด็กๆ บอกว่า นำน้ำเปล่าใส่กระทะ พอน้ำเดือด ก็ใส่พืช เช่น ใบเตย และดอกอัญชันลงไปต้ม

ครูถามเด็กๆ ว่าจะปั่นอย่างไร

เด็กๆ บอกว่า หั่นพืชที่จะนำไปปั่นเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วใส่ลงเครื่องปั่น เทน้ำเปล่าใส่เครื่องปั่น ปั่นจนละเอียด

ครูถามเด็กๆ ว่าจะตำอย่างไร

เด็กๆ บอกว่า หั่นพืชที่จะนำไปตำเป็นชิ้นเล็กๆ จะได้ตำง่ายๆ หั่นเสร็จแล้วใส่ในครก แล้วตำ เมื่อตำเสร็จแล้ว
เทน้ำเปล่าใส่ครก คนๆ จนเข้ากัน

ครูถามเด็กๆ ว่าจะแช่น้ำหรือขยำอย่างไร

เด็กๆ บอกว่า นำพืช เช่นดอกบานบุรี หรือดอกอัญชันไปแช่น้ำ แล้วก็ขยำๆ จนสีออกมา

คุณครูอธิบายเพิ่มเติมว่า วิธีการนำสีจากพืชอื่นๆ ออกมาใช้ที่เด็กๆ ได้ช่วยกันคิด แสดงความคิดเห็นนั้น
ไม่ว่าจะเป็นการเอาพืชไปทုပ် แช่น้ำ ขยำ ต้ม ปั่น หรือตำ วิธีการดังกล่าวนี้ เรียกว่าการสกัดสีจากพืช

ขั้นที่ 3 ทดสอบและปฏิบัติการสืบเสาะ

เด็กและครูร่วมกันสนทนา ถึงการสกัดสีจากพืชธรรมชาติ ด้วยวิธีที่เด็กๆ ได้ช่วยกันคิด และแสดงความคิดเห็น

คุณครู : เด็กๆ ช่วยกันคิดซิคะว่า วิธีการสกัดสีที่เด็กๆ ได้เสนอมา เราจะมีวิธีการหาคำตอบอย่างไร

น้องข้าวแกง : เราก็ต้องทดลองทำคะครู

น้องปลื้ม : ลองทำเลยคะครู

เด็กทุกคน : ใช่ครับ/ใช่ค่ะ พวกหนูอยากรู้แล้วครับว่าจะทำได้ไหม

น้องมิทซ์ : จากนั้นเราก็สังเกตการเปลี่ยนแปลงด้วยครับ

น้องฟ้าใส : เราต้องบันทึกผลการทดลองลงในกระดาษด้วยคะ

คุณครู : แล้วเราจะมีวิธีการบันทึกผลการทดลอง และนำเสนองานของเราอย่างไรคะ

น้องต้นกล้า : วาดรูปลงในการดาษครับครู

น้องสพาย (เล็ก) : ให้คุณครูช่วยจดลงในกระดาษด้วยคะ

น้องมีน : ให้ออกมาเล่าผลงานของตนเองให้เพื่อนฟังคะ

น้องเมล : นำผลงานไปโชว์ที่มุมผลงานหน้าห้องของเราคะ

จากการร่วมสนทนาระหว่างเด็กและครูสามารถสรุปวิธีการหาคำตอบ วิธีการบันทึกผลการทดลอง และนำเสนองาน ได้ดังนี้

วิธีการหาคำตอบ

1. ทดลองการสกัดสีจากพืชธรรมชาติ
2. สังเกตการเปลี่ยนแปลง
3. บันทึกผลการทดลอง ลงในกระดาษ

วิธีการบันทึกผลการทดลอง และนำเสนองาน

1. บันทึกผลการทดลองโดยการจดบันทึก และวาดรูปลงในกระดาษ
2. ครูจดลงในกระดาษเพื่อสรุป
3. เอาผลงานของตนเองมาเล่าให้เพื่อนฟัง
4. นำผลงานไปโชว์ที่มุมผลงานหน้าห้อง

การคาดคะเนคำตอบ

ตารางที่ 1 การคาดคะเนคำตอบวิธีการสกัดสีจากพืชธรรมชาติของเด็กๆ

พืชธรรมชาติ	วิธีการสกัดสี
1. ใบเตย	การต้ม, การปั่น
2. ขมิ้นชัน	การปั่น, การทุบ
3. ดอกอัญชัน	การต้ม, การแช่น้ำ
4. ดอกเฟื่องฟ้า	การตำ, การขยำ
5. ดอกบานบุรี	การตำ

รวบรวมความคิด คาดคะเนคำตอบ

ทำการทดลองหาคำตอบวิธีการสกัดสีจากใบเตย

ทำการทดลองหาคำตอบวิธีการสกัดสีจากพืชดอกอัญชัน และขมิ้นชัน

ทำการทดลองหาคำตอบวิธีการสกัดสีจากดอกเฟื่องฟ้า และดอกบานบุรี

ขั้นที่ 4 สังเกตและบรรยาย

จากการที่เด็กๆ มีข้อสงสัยว่า “เรามีวิธีนำสีจากพืชนั้นๆ ออกมาใช้ได้อย่างไร ?” และได้ช่วยกันช่วยกันคิด ออกแบบการทดลอง จึงได้ทดลองที่จะสกัดสีจากพืชธรรมชาติด้วยการทุบ การแช่น้ำ การต้ม การปั่น และการตำ และตั้งข้อสันนิษฐานร่วมกันว่า การสกัดสีจากพืชทั้ง 5 ชนิด ได้แก่ ใบเตย ขมิ้นชัน ดอกเฟื่องฟ้า ดอกอัญชัน และดอกบานบุรี และต้องทดลองโดยวิธีการดังนี้

ตารางที่ 1 การคาดคะเนคำตอบวิธีการสกัดสีจากพืชธรรมชาติของเด็กๆ

พืชธรรมชาติ	วิธีการสกัดสี
1. ใบเตย	การต้ม, การปั่น
2. ขมิ้นชัน	การปั่น, การทุบ
3. ดอกอัญชัน	การต้ม, การแช่น้ำ
4. ดอกเฟื่องฟ้า	การตำ, การขยำ
5. ดอกบานบุรี	การตำ

จากการทดลองนำพืชทั้ง 5 ชนิด ได้แก่ ใบเตย ขมิ้นชัน ดอกเฟื่องฟ้า ดอกอัญชัน และดอกบานบุรี มาสกัดสีพบว่า พืชต่างๆ สามารถนำมาสกัดสีด้วยวิธีการต่างๆ ได้ดังนี้

ตารางที่ 2 วิธีการสกัดสีจากพืชธรรมชาติหลังจากที่เด็กๆ ได้ทดลองสกัดสีแล้ว

พืชธรรมชาติ	วิธีการสกัดสี
1. ใบเตย	การต้ม, การปั่น
2. ขมิ้นชัน	การปั่น, การตำ, การทุบ
3. ดอกอัญชัน	การต้ม, การแช่น้ำ
4. ดอกเฟื่องฟ้า	การตำ, การขยำ
5. ดอกบานบุรี	การตำ, การขยำ

คุณครู : หลังจากที่เราได้ทดลองว่ามีพืชแต่ละชนิด มีวิธีการสกัดเอาสีอย่างไร เด็กๆ ได้เรียนรู้อะไรบ้างคะ

น้องสพาย (ใหญ่) : ได้รู้ว่าพืชบางชนิดจะต้องนำมาตำ มาปั่นให้ละเอียดแล้วผสมน้ำ จึงจะมีสีออกมาคะ

น้องแม็กซ์ : ได้รู้ว่าพืชบางชนิดจะต้องนำมาจะต้องนำต้มก่อน ถึงจะเอาสีมันออกมาได้ครับ

น้องเมล : พืชบางชนิดก็มีวิธีการสกัดสีที่แตกต่างกันคะ

น้องอันปัน : ได้รู้ว่าสีของพืชที่นำสกัดสี ออกมาแล้วคือสีอะไร

เด็กทุกคน : ใช่คะ/ใช่ครับ

น้องข้าวแกง : ดอกบานบุรีมีดอกสีเหลือง หนูนึกว่าสีที่ออกมาจะเป็นสีเหลือง แต่น้ำเป็นสีน้ำตาลคะ

เด็กทุกคน : จริงด้วย

การสังเกต และบรรยาย

การสังเกต และบรรยาย

การสังเกต และบรรยาย

ขั้นที่ 5 บันทึกข้อมูล

เด็กๆ แต่ละคนบันทึกผลการทดลองตามวิธีการที่ออกแบบไว้ คือ จดบันทึก วาดรูปลงกระดาษระบายสีให้สวยงาม ออกมาเล่าผลงานหน้าห้องให้เพื่อนๆ ฟัง และนำผลงานไปโชว์ที่มุมผลงานหน้าห้อง

การบันทึกผล และนำเสนองาน

ขั้นที่ 6 สรุปและอภิปรายผล

เด็กและครูสนทนาร่วมกันถึงคำถามที่เด็กอยากรู้ว่า “เรามีวิธีนำสีจากพืชนั้นๆ ออกมาใช้ได้อย่างไร ?” และร่วมกันสนทนาถึงคำตอบที่ได้จากการทดลอง นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ซึ่งเด็กๆ สรุปว่า พืช 5 ชนิด ได้แก่ ใบเตย ขมิ้นชัน ดอกอัญชัน และดอกบานบุรี มีวิธีการสกัดสี และสีที่ได้ออกมา มีดังนี้

พืชธรรมชาติ	วิธีการสกัดสี	สีที่ได้
1. ใบเตย	การต้ม, การปั่น	สีเขียว
2. ขมิ้นชัน	การปั่น, การตำ, การทุบ	สีเหลือง
3. ดอกอัญชัน	การต้ม, การแช่น้ำ	สีม่วง , สีน้ำเงินอมม่วง
4. ดอกเฟื่องฟ้า	การตำ, การขยำ	สีชมพู
5. ดอกบานบุรี	การตำ, การขยำ	สีน้ำตาล

จากการค้นหาคำตอบทำให้เด็กๆ ทราบว่า พืชสามารถนำสกัดเอาสีของพืชออกมาได้ พืชแต่ละชนิดมีวิธีการสกัดเอาสีที่แตกต่างกัน และสีของพืชก็แตกต่างกันด้วย

เด็กและครูร่วมกันสรุปและอภิปรายวิธีการสกัดสีของพืชต่างๆ

เด็กๆ นำเสนอผลงานหน้าห้องให้เพื่อนๆ ฟัง

เด็กและครูร่วมกันสรุปและอภิปรายวิธีการสกัดสีของพืชต่างๆ โดยการนำเสนอผลงาน

ผลการพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย

1. ผลการพัฒนาความสามารถพื้นฐาน 4 ด้าน ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย

1.1 ด้านการเรียนรู้

- เด็กได้เรียนรู้วิธีการสกัดสีจากพืชธรรมชาติ
- เด็กสามารถบอก เล่า วิธีการหาคำตอบได้
- เด็กได้เรียนรู้ผลที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้า สืบraagdได้
- เด็กได้เรียนรู้พืชธรรมชาติที่ให้สีต่างๆ ได้
- เด็กสามารถบอกลักษณะของสีที่เกิดจากการสกัด ขณะที่ทำการทดลองได้

1.2 ด้านภาษา

- เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาจากการสนทนา การซักถาม และการแสดงความคิดเห็น
- เด็กมีทักษะด้านภาษา จากการเล่า พูด บรรยาย สิ่งที่เกิดขึ้น
- เด็กได้พูดนำเสนอข้อมูลที่ค้นพบด้วยตนเอง

1.3 ด้านสังคม

- เด็กสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเอง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
- เด็กกล้าแสดงออก โดยการแสดงความคิดเห็น
- เด็กสามารถเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดีได้
- เด็กมีส่วนร่วมรับผิดชอบงานที่ตนเองได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่
- เด็กสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้

1.4 ด้านการเคลื่อนไหว

- เด็กสามารถเคลื่อนไหว หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว
- เด็กสามารถใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การหยิบจับ สัมผัส หนั บั่น กรอง เป็นต้น

2. ผลการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

2.1 ทักษะการสังเกต

- เด็กสามารถบอกวิธีการสกัดสีจากพืชธรรมชาติได้
- เด็กสามารถบอกลักษณะของสีที่เกิดจากการสกัด ขณะที่ทำการทดลองได้

2.2 ทักษะการวัด

- เด็กสามารถกะปริมาณของน้ำ และพืชธรรมชาติที่จะนำมาสกัดสีได้ด้วยตนเอง

2.3 ทักษะการจำแนกประเภท

- เด็กสามารถจำแนกประเภทของวิธีการสกัดสีจากพืชธรรมชาติได้
- เด็กสามารถเปรียบเทียบสี ความแตกต่างกัน และความเหมือนกันของพืชธรรมชาติได้

2.4 ทักษะการคำนวณ

- เด็กกะปริมาณของน้ำเปล่าที่จะนำไปผสมกับพืชธรรมชาติได้
- เด็กสามารถเปรียบเทียบสิ่งที่คาดคะเนกับผลการศึกษาค้นคว้า การสำรวจได้

2.5 ทักษะการพยากรณ์หรือการคาดคะเนคำตอบ

- เด็กสามารถคาดคะเนคำตอบวิธีการสกัดสีจากพืชธรรมชาติได้

2.6 การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับสเปส และ สเปสกับเวลา

- เด็กสามารถบอกการเปลี่ยนแปลงของพืช และสีของน้ำ เมื่อนำมาสกัดสีได้
- เด็กสามารถคาดคะเนคำตอบที่จะเกิดขึ้นก่อนการศึกษาค้นคว้า การสำรวจได้
- เด็กสามารถตั้งสมมติฐานได้
- เด็กมีทักษะการลงความเห็นจากข้อมูล และทักษะการตีความหมายจากข้อมูล

2.7 ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล

- เด็กสามารถสรุปสิ่งที่สังเกตเห็น โดยการเขียนชื่อตามครู วาดภาพ เล่าให้เพื่อนและครูเข้าใจได้
- เด็กสามารถบอกเหตุผลสิ่งที่ตัวเองคิด และสรุปผลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า การสำรวจได้ พร้อมยกตัวอย่างจากประสบการณ์เดิม

2.8 ทักษะการลงความคิดเห็นจากข้อมูล

- เด็กสามารถบอก เล่าเรื่องราว วาดภาพ และออกมาสรุปให้เพื่อนๆ ฟังได้
- เด็กสามารถบอกวิธีการสกัดสีของพืชธรรมชาติได้
- เด็กสามารถใช้เหตุผลเพิ่มเติม โดยใช้ความคิดของตนเองและประสบการณ์เดิม เพื่อแสดงความคิดเห็นต่างๆ และสื่อสารให้ผู้อื่นรับฟังได้รู้เรื่องเหมาะสมกับวัย

คำถามที่ 3

สีที่ได้มาจากพืชธรรมชาติ นำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง ?

ขั้นที่ 1 ตั้งคำถามเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ

จากการศึกษาค้นหาคำตอบ ว่า “เรามีวิธีนำสีจากพืชนั้นๆ ออกมาใช้ได้อย่างไร?” ที่ผ่านมา เด็กๆ ยังมีข้อสงสัยว่า สีที่เราได้จากพืชธรรมชาติ จะนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง

จุดประสงค์

เพื่อนำสีจากพืชธรรมชาติไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ตั้งคำถามที่อยากรู้

ขั้นที่ 2 รวบรวมความคิดและข้อสันนิษฐาน

เด็กและครูร่วมกันสนทนา โดยคุณครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กเล่าประสบการณ์เดิม โดยคุณครูใช้คำถามกระตุ้นว่า

คุณครู : เด็กๆ เคยนำสีไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้างคะ

น้องเมล : เอาไประบายสีค่ะ

น้องอัน : เอาไปวาดรูปค่ะครู

น้องดอม : เอาไปทาสีบ้านครับ

น้องนาเดียร์ :เอาไปเขียนเล่นค่ะ

คุณครู : การใช้ประโยชน์จากสีที่ได้จากพืชต่างๆ ยกตัวอย่างมาส่วนมากเป็นการใช้ประโยชน์จากสีสังเคราะห์แล้วเด็กๆ คิดว่าสีที่เราได้จากพืชธรรมชาติ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไรบ้างคะ

น้องสพาย (ใหญ่) : สีสจากธรรมชาตินำไปทำอาหารได้ค่ะ หนูเคยเห็นยายเอาใบเตยไปต้มกิน น้ำใบเตยมีกลิ่นหอมๆ ค่ะ

น้องมิน : ทำขนมได้ค่ะ หนูเคยดูละคร เค้เอาน้ำตาลดอกอัญชันไปผสมกับแป้งแล้วปั้นเป็นแป้งขนมบัวลอยค่ะ

น้องตอม : เราเอาไปวาดภาพระบายสีเหมือนสีน้ำก็น่าจะได้นะครับครู

น้องนาเดียร์ : หนูเคยเห็นใน tiktok เค้เอาไปย้อมเส้นี ย้อมกระเป่า ย้อมหมวกด้วยค่ะ

น้องปลื้ม : หรือเราจะเอาไปทำสีเทียนดีครับ

เด็กๆ ช่วยกันนำเสนอความคิด และครูบันทึกคำพูดของเด็กลงบนกระดานปฐพี

ขั้นที่ 3 ทดสอบและปฏิบัติการสืบเสาะ

ครูสนทนากับเด็ก โดยใช้คำถามกระตุ้นว่า “เด็กๆ มีวิธีการหาคำตอบ เรื่อง สีที่ได้มาจากพืชธรรมชาติ นำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง”

คุณครู : เด็กๆ จะหาข้อมูลเรื่องนี้ได้อย่างไรค่ะ

น้องนาเดียร์ : ดูในอินเทอร์เน็ตค่ะ

เด็กทุกคน : ใช่ครับ/ใช่ค่ะ

เด็กๆ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เรื่อง สีที่ได้มาจากพืชธรรมชาติ นำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง

คุณครู : หลังจากที่เด็กๆ ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เรื่อง สีที่ได้มาจากพืชธรรมชาติ นำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง แล้วเด็กๆ อยากนำสีที่เราสกัดได้ นำไปใช้ประโยชน์อย่างไรคะ

น้องดอม : ผมอยากเอาไประบายสีครับ

น้องมิน : หนูอยากเอาไปวาดรูปค่ะ หนูชอบวาดรูป

น้องมิคซ์ : เอาไปทำขนมครับ

น้องฟ้าใส : เอาไปทำสีเทียนค่ะ

น้องต้นกล้า : เอาไปย้อมสีเสื้อครับ

จากที่เด็กๆ ช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า เด็กๆ อยากนำสีที่เราสกัดได้ นำไปใช้ประโยชน์อย่างไร เด็กและครู ร่วมกันสนทนาถึงสิ่งที่เด็กอยากรู้มากที่สุด เพื่อค้นหาคำตอบ ซึ่งเด็กส่วนมากเห็นตรงกันว่า อยากนำสีที่สกัดได้ไป วาดรูป ระบายสีได้หรือไม่อย่างไร

คุณครู : เราจะนำสีที่เราสกัดได้ไปวาดรูประบายสีใส่อะไรดีคะ

น้องแม็กซ์ : วาดลงบนสมุดวาดรูปของเราครับ

น้องข้าวแกง : หนูอยากเอาไปวาดลงบนกระดาษเป่าผ้าเหมือนที่เราดูใน youtube ค่ะ

น้องสพาย (ใหญ่) : หนูด้วยค่ะ เพราะเราจะได้อากระดาษเป่าไปใช้ได้ด้วยค่ะ

คุณครู : เพื่อนๆ ว่าอย่างไรคะ

เด็กทุกคน : เห็นด้วยครับ/ค่ะ

เด็กและคุณครูร่วมกันสรุปวิธีการหาคำตอบดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต
2. ทดลองทำ

เด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับ วิธีการบันทึกผลและนำเสนอผลงาน ว่าจะทำอย่างไร

น้องอันปิ่น : วาดรูปที่เราจะวาดลงบนกระดาษเป่าให้ครูดูก่อน

น้องสพาย (เล็ก) : วาดรูปลงบนกระดาษเป่า แล้วระบายสีให้สวยงามค่ะ

น้องต้นกล้า : ออกมาเล่าหน้าห้องให้เพื่อนฟัง และเอาผลงานให้ผู้ปกครองดูครับ

เด็กและคุณครูร่วมกันสรุปวิธีการบันทึกผลและนำเสนอผลงาน ว่าจะทำอย่างไร

1. ออกแบบรูปที่จะวาดลงบนกระดาษเป่าใส่กระดาษก่อน และออกมาเล่าหน้าห้อง
2. วาดรูปลงบนกระดาษเป่า แล้วระบายสีให้สวยงาม
3. ออกมาเล่าหน้าห้องให้เพื่อนฟัง และเอาผลงานให้ผู้ปกครองดู

รวบรวมความคิด และคาดคะเนคำตอบ

ดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบ

ดำเนินการสำรวจ ตรวจสอบ

สรุปวิธีการหาคำตอบ การบันทึกผลและนำเสนองาน

ขั้นที่ 4 สังเกตและบรรยาย

เมื่อเด็กๆ ได้ร่วมกันสกัดสีจากพืชทั้ง 5 ชนิด จึงเกิดคำถามว่า สีที่ได้มาจากพืชธรรมชาติ นำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง และลงความเห็นเราจะนำสีเหล่านี้ไปวาดภาพพระบายสีกระเป่าผ้า เพื่อศึกษาว่าสีที่สกัดจากพืชธรรมชาติสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อะไรได้บ้าง โดยตกลงกันจะออกแบบลวดลายของภาพที่จะวาดลงบนกระดาษก่อน แล้วมานำเสนอให้เพื่อนและครูฟัง จากนั้นก็นำรูปที่ได้ออกแบบไว้ไปวาดรูปและระบายสีกระเป่าผ้าด้วยสีจากพืชธรรมชาติที่สกัดได้

การสังเกต และบรรยาย

การสังเกต และบรรยาย

การสังเกต และบรรยาย

ขั้นที่ 5 บันทึกข้อมูล

เด็กๆ วาดรูปและระบายสีกระเป๋าผ้าด้วยสีจากพืชธรรมชาติที่สกัดได้ แล้วนำผลงานออกมาเล่าหน้าห้องให้เพื่อนๆ ฟัง และนำผลงานกลับไปให้ผู้ปกครองดู

การบันทึกผล และนำเสนองาน

ขั้นที่ 6 สรุปและอภิปรายผล

เด็กและครูสนทนาร่วมกันเกี่ยวกับข้อสรุปจากคำถามที่เด็กๆ สงสัยว่า “สีที่ได้มาจากพืชธรรมชาติ นำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง” ซึ่งเด็กๆ สรุปว่า สีที่สกัดจากพืชธรรมชาติ สามารถนำไปทำอะไรได้หลายอย่าง เช่น การนำไปทำอาหาร ขนม เครื่องดื่ม ย้อมผ้า ย้อมกระเป๋า ย้อมหมวก และนำไปวาดรูประบายสี และนอกจากนี้เด็กๆ พบว่าสีธรรมชาติมีความแตกต่างจากสีสังเคราะห์ที่เด็กๆ เคยใช้ในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ผ่านมา สีสังเคราะห์จะมีความเข้มข้น และมองเห็นสีชัดเจน ส่วนสีที่ได้จากพืชธรรมชาติ จะมีสีที่จาง มองเห็นสีไม่ค่อยชัด และติดในรูปวาดได้น้อย เช่น ตอนที่เด็กๆ วาดรูประบายสีลงบนกระเป๋า และผึ่งกระเป๋าให้แห้ง สีที่ได้จากพืชธรรมชาติที่ติดอยู่บนกระเป๋าผ้าจะจืดจางจาง มองเห็นสีไม่ค่อยชัด

เด็กและครูร่วมกันสรุป และอภิปรายผล

ผลการพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย

1. ผลการพัฒนาความสามารถพื้นฐาน 4 ด้าน ตามโครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย

1.1 ด้านการเรียนรู้

- เด็กได้เรียนรู้ประโยชน์ของพืชธรรมชาติ
- เด็กสามารถบอก เล่า วิธีการหาคำตอบได้
- เด็กได้เรียนรู้ผลที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้า ทดลองได้

1.2 ด้านภาษา

- เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาจากการสนทนา การซักถาม และการแสดงความคิดเห็น
- เด็กมีทักษะด้านภาษา จากการเล่า พูด บรรยาย สิ่งที่เกิดขึ้น
- เด็กได้พูดนำเสนอข้อมูลที่ได้ค้นพบด้วยตนเอง

1.3 ด้านสังคม

- เด็กสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเอง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
- เด็กกล้าแสดงออก โดยการแสดงความคิดเห็น
- เด็กสามารถเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดีได้
- เด็กมีส่วนร่วมรับผิดชอบงานที่ตนเองได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่
- เด็กสามารถปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันได้

1.4 ด้านการเคลื่อนไหว

- เด็กสามารถเคลื่อนไหว หยิบจับอุปกรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว
- เด็กสามารถใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การหยิบจับ สัมผัส เป็นต้น

2. ผลการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

2.1 ทักษะการสังเกต

- เด็กสามารถบอกสิ่งที่สังเกตได้จากการวาดรูประบายสีบนกระดาษแผ่นเดียวได้

2.2 ทักษะการวัด

- เด็กสามารถเลือกใช้เครื่องมืออย่างเหมาะสมในการทำกิจกรรม
- เด็กสามารถกะการลงน้ำหนักของพู่กันขณะจุ่มสีได้

2.3 ทักษะการจำแนกประเภท

- เด็กสามารถจำแนกความแตกต่างของสีจากธรรมชาติและสีสังเคราะห์ได้
- เด็กสามารถเปรียบเทียบสี ความแตกต่างกัน และความเหมือนกันของสีจากพืชธรรมชาติได้

2.4 ทักษะการคำนวณ

- เด็กสามารถเปรียบเทียบสิ่งที่คาดคะเนกับผลการศึกษาค้นคว้า การสำรวจได้

2.5 ทักษะการพยากรณ์หรือการคาดคะเนคำตอบ

- เด็กสามารถบอกได้ว่าสีที่สกัดจากพืชธรรมชาติสามารถนำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง

2.6 การหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับสเปส และ สเปสกับเวลา

- เด็กสามารถบอกการเปลี่ยนแปลงของสีจากพืชธรรมชาติได้เมื่อทิ้งไว้เป็นเวลานานๆ
- เด็กสามารถคาดคะเนคำตอบที่จะเกิดขึ้นก่อนการศึกษาค้นคว้า การสำรวจได้
- เด็กสามารถตั้งสมมติฐานได้
- เด็กมีทักษะการลงความเห็นจากข้อมูล และทักษะการตีความหมายจากข้อมูล

2.7 ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล

- เด็กสามารถสรุปผลการศึกษาค้นคว้า โดยการวาดภาพสื่อความหมายได้
- เด็กสามารถบอกเหตุผลสิ่งที่ตัวเองคิด และสรุปผลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้า การสำรวจได้ พร้อมยกตัวอย่างจากประสบการณ์เดิม

2.8 ทักษะการลงความคิดเห็นจากข้อมูล

- เด็กสามารถบอก เล่าเรื่องราว วาดภาพ และออกมาสรุปให้เพื่อนๆ ฟังได้
- เด็กสามารถใช้เหตุผลเพิ่มเติม โดยใช้ความคิดของตนเองและประสบการณ์เดิม เพื่อแสดงความคิดเห็นต่างๆ และสื่อสารให้ผู้อื่นรับฟังได้รู้เรื่องเหมาะสมกับวัย

การจัดนิทรรศการสรุปโครงการ เรื่อง ธรรมชาติสร้างสรรค์

หลังจากเด็กๆ ที่ได้ศึกษาเรียนรู้ ทดลองโครงการ เรื่อง ธรรมชาติสร้างสรรค์ ซึ่งโครงการนี้เป็นการจัดประสบการณ์ตามสภาพจริง เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ในสิ่งที่เด็กสนใจ เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการสังเกตและแก้ปัญหาอย่างมีเหตุมีผล อีกทั้งยังพัฒนาความสามารถในการใช้คำถามหรือวิธีการหาคำตอบด้วยวิธีการต่างๆ ที่เหมาะสมกับวัย โดยให้เด็กเป็นผู้กระทำในสิ่งที่ต้องการศึกษาด้วยตนเอง รูปแบบการจัดกิจกรรมมีทั้งกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมรายบุคคล ส่งผลให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้ที่มีความสนใจได้ ทำให้เด็กเกิดความรู้ เกิดทักษะ กระบวนการที่ยั่งยืน และสามารถปรับใช้ได้ในอนาคต เด็กๆ และคุณครูจึงจัดนิทรรศการโครงการเรื่อง ธรรมชาติสร้างสรรค์ ที่ได้ทดลองให้แก่ คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีความสนใจร่วมชมนิทรรศการ เด็กสามารถให้อธิบายกระบวนการทดลองที่ได้ร่วมกันทดลอง คำถามว่า สีธรรมชาติได้จาก พืชอะไรบ้าง ?, เรามีวิธีนำสีจากพืชนั้นๆ ออกมาใช้ได้อย่างไร ? และสีที่ได้มาจากพืชธรรมชาติ นำไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง ? อีกทั้งเด็กสามารถตอบข้อซักถามเกี่ยวกับโครงการได้เป็นอย่างดี และได้รับความชื่นชมจากผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการ ทำให้นักเรียนเกิดภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

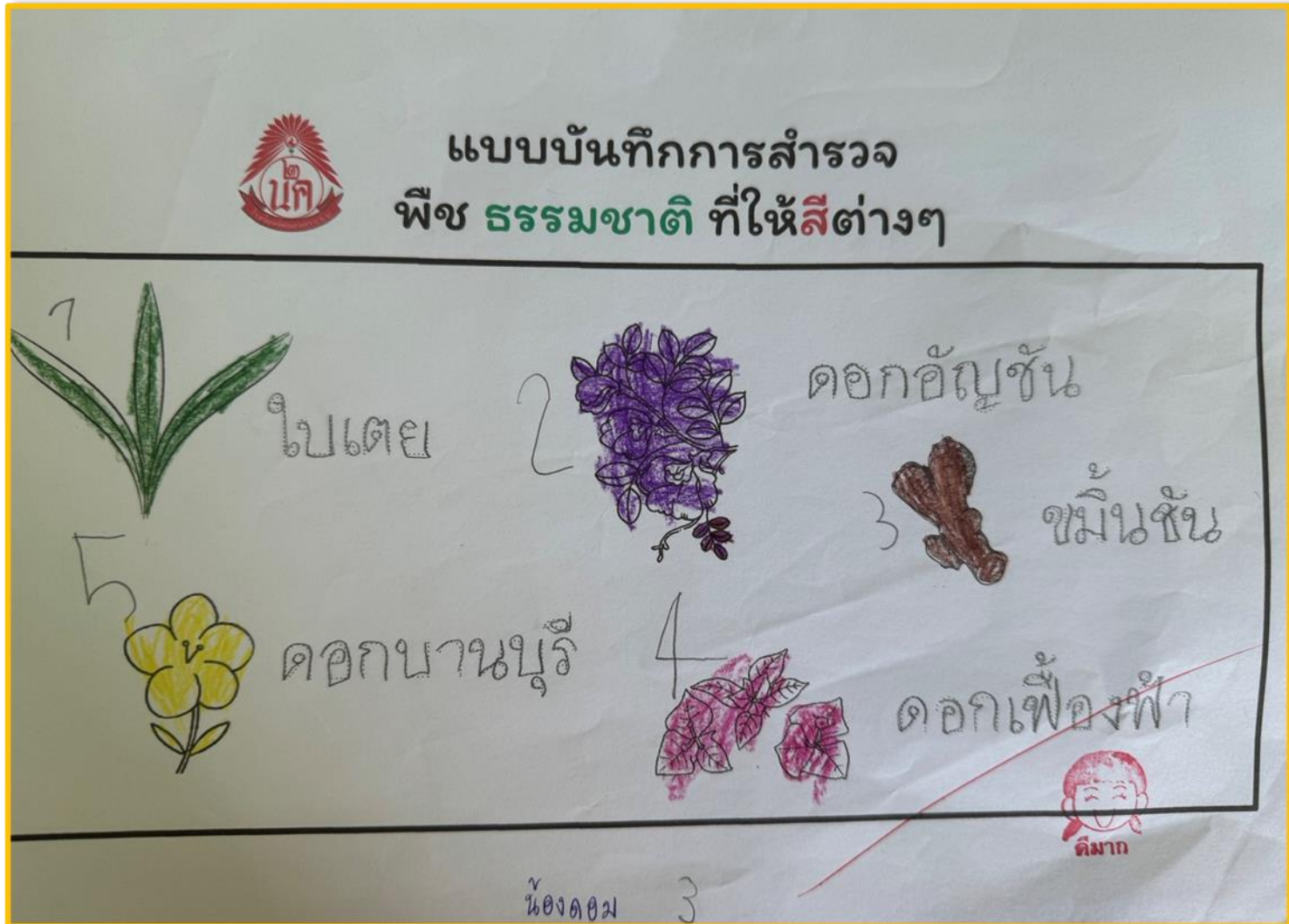

ภาคผนวก

ตัวอย่างผลงานของนักเรียน

 แบบบันทึกการสำรวจ
พืช ธรรมชาติ ที่ให้สีต่างๆ

1 ใบเตย

2 ดอกอัญชัน

3 ขมิ้นชัน

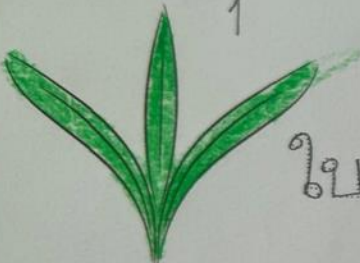
4 ดอกเฟื่องฟ้า

5 ดอกบานบุรี

น้องแท้ 5

ดีมาก

 แบบบันทึกการสำรวจ
พืช ธรรมชาติ ที่ให้สีต่างๆ

1 ใบเตย

2 ดอกอัญชัน

3 ขมิ้นชัน

4 ดอกเฟื่องฟ้า

5 ดอกบานบุรี

น้องนิตา 17 ตีมาก

แบบบันทึกวิธีการสกัดสี และสีที่สกัดได้จากพืชธรรมชาติ

ลำดับที่	ชื่อ พืช/ดอกไม้	วิธีการสกัด	สีที่ได้
1	ใบเตย 	ปั่น, ตำ	
2	ขมิ้นชัน 	ปั่น, ตำ, กุบ	
3	ดอกอัญชัน 	ตำ, ผ่าซ้ำ	
4	ดอกเฟื่องฟ้า 	ตำ, ขยำ	
5	ดอกบานบุรี 	ตำ, ขยำ	

ชื่อ..... นิ่งต้นกล้า ..... เลขที่..... ๑ ..... ชั้นอนุบาล.....

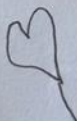
เด็ก

แบบบันทึกวิธีการสกัดสี และสีที่สกัดได้จากพืชธรรมชาติ

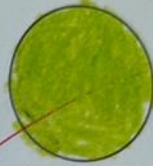

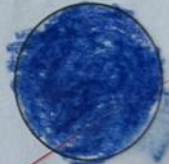

ลำดับที่	ชื่อ พืช/ดอกไม้	วิธีการสกัด	สีที่ได้
1	ใบเตย 	ปั่น ต้ม	
2	ขมิ้นชัน 	ปั่น ต้ม ทอด	
3	ดอกอัญชัน 	ต้ม บด	
4	ดอกเพ็ชร์ฟ้า 	ต้ม บด	
5	ดอกบานบุรี 	ต้ม บด	

ชื่อ.....โองลพ.....เลขที่.....๑๒.....ชั้นอนุบาล.....๒.....

แบบบันทึกวิธีการสกัดสี และสีที่สกัดได้จากพืชธรรมชาติ

ลำดับที่	ชื่อ พืช/ดอกไม้	วิธีการสกัด	สีที่ได้
1	ใบเตย 	ต้ม, ต้ม	
2	ขมิ้นชัน 	ต้ม, ต้ม, ทบ	
3	ดอกอัญชัน 	ต้ม, แร่สี	
4	ดอกเพ็ชร์ 	ต้ม, ขยี้	
5	ดอกบานบุรี 	ต้ม, ขยี้	

ชื่อ นิ่งฟ้า เลขที่ 14 ชั้นอนุบาล 2

มาออกแบบหลอดลายกระเป๋ากันเถอะ

กระเป๋ากัน

ชื่อ..... หัสณิษา..... เลขที่..... 10..... ชั้นอนุบาล..... 2

มาออกแบบขวดลายกระเป๋ากันเถอะ

กระเป๋ากัน

ชื่อ...ห้องข้าวแดง...เลขที่...11...ชั้นอนุบาล...2...

รายชื่อนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ปีการศึกษา 2566
โรงเรียนนิคมสงเคราะห์ ๒

1. เด็กชายธนพล	โหมเกษม
2. เด็กชายปฏิพล	พันธ์ตะขบ
3. เด็กชายวีระวุฒิ	ชมภูเคน
4. เด็กชายศุภชัย	ชมชื่น
5. เด็กชายอัครพงศ์	ศรีจันทร์
6. เด็กชายอนุวัฒน์	ช่างประเสริฐ
7. เด็กหญิงกมลชนก	อยู่บุญ
8. เด็กหญิงจริยาภรณ์	หงษา
9. เด็กหญิงณัฐธิชา	เพชรจิตร
10. เด็กหญิงปณชิตา	อู่สำราญ
11. เด็กหญิงปุณณภา	เนื่องจำนงค์
12. เด็กหญิงแพรวชมพู	ประกอบผล
13. เด็กหญิงเมลดา	โหมกระโทก
14. เด็กหญิงรัตติยาวรรณ	เป่าวิสัย
15. เด็กหญิงอนันธิชา	โอดผักแว่น
16. เด็กหญิงปนิดา	ชมกุล

โรงเรียนนศนครราชสีมา ๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ